

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Toimenpidealoite vammaisten työllisyyden edistämisen tiekartan valmistelusta

Eduskunnalle

Sanna Marinin hallitus on tehnyt paljon hyviä ja tarpeellisia toimenpiteitä vammaisten henkilöiden työllisyyden edistämiseksi, kuten työkykyohjelma ja Työkanava Oy:n perustaminen. Mitkään yksittäiset toimenpiteet tai lakiesitykset eivät kuitenkaan auta ratkaisemaan kaikkia vammaisten työllisyyden haasteista. Vammaisten työllisyyttä on liian pitkään pyritty ratkaisemaan yksittäisillä toimilla, vaikka asia vaatisi kokonaisvaltaisuutta.

Esimerkiksi vammaispalvelulakiuudistuksessa vammaisten työllisyys ei nouse juuri mitenkään esille, vaikka vammaispalvelut ovat avainasemassa vammaisten työnteossa. Sama koskee vammaisten apuvälineitä. Niistä puhutaan kuntoutuksen eri kehittämissuunnitelmissa, mutta ne nähdään pelkästään terveydenhuollon lääkinällisen kuntoutuksen tai Kela-asioina, vaikka niillä ratkaistaan mitä suurimmassa määrin vammaisten työllisyyssymptomeja. Nyt tarvitaan kokonaisvaltaista näkemystä, jotta saadaan kokonaiskuva vammaisten työllisyyttä koskevaan sääntelyyn. Tällä hetkellä sääntely on pirstaleista ja hajallaan eri hallinnonaloilla. Lopputulema on sotkuinen ja hajanainen kokonaisuus, jota ei hallitse kukaan.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on vuoden 2022 eduskuntakertomuksessaan nostanut yhdeksi suositukseksi vammaisten työllisyyden tiekartan. Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi vuonna 2020 yhdenvertaisuusvaltuutetun aloitteesta tehdyn selvityksen vammaisten henkilöiden työllistymisen rakenteellisista esteistä. Selvityksen mukaan ongelmia on muun muassa vammaispalveluissa, tuki- ja palvelujärjestelmissä ja esteettömyydessä. Selvityksen jatkotyö, tiekartta esteiden raivaamiseksi, on kuitenkin jäänyt kesken. Tiekartta loisi selkeän yhtenäisen tavoitteen sekä selkeän suunnitelman sen saavuttamiseksi tiekartassa määriteltävin toimenpitein. Tiekartan valmisteluun ja toimeenpanoon on varattava riittävät resurssit ja varmistettava kattava poikkihallinnollinen yhteistyö.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vammaisten työllisyyden edistämisen tiekartan valmistelun ja toimeenpanon sekä varaa tälle työlle sen vaatimat resurssit.

Toimenpidealoite TPA 82/2022 vp

Helsingissä 4.7.2022

Merja Mäkisalo-Ropponen sd